

Franz de Pierpont

Franz de Pierpont kasteelheer maar niet van adel

Wie kent er in Herk-de-Stad het kasteel van de Pierpont en de Pierpontstraat niet? In het kasteeltje, nu het stadhuis, woonde de familie de Pierpont. Het domein heette toen nog Concorde, ook Eendracht genoemd. Pas in 1964 kreeg het de naam Olmenhof. Bewoner François Joseph Marie Ghislain de Pierpont (1851-1932), zelf niet van adel, breidde het toenmalige landhuis uit tot het huidige kasteel. Hij was erg goed voor zijn personeel en zijn familie leverde een grote bijdrage in het toenmalige Herkse culturele leven.

Constant de Pierpont kocht op 11 januari 1843, vlak voor zijn huwelijk met Caroline Philippine Marie De Rossius, het kasteel van Baulet in Wanfersée-Baulet, een dorp in de provincie Henegouwen en een deelgemeente van Fleurus. Het kasteel bestond uit een herenhuis en een moestuin op een domein van 6 ha 10 a. Alle kinderen van het gezin werden in het kasteel geboren. Moeder Caroline verhuisde met de kinderen na het overlijden van Constant in 1867 naar Namen.

Boomkweker Jean Dieudonné (Godgaaf) Hermans

Zoon François Joseph Marie Ghislain was zestien jaar toen zijn vader stierf. Hij trouwde op 1 mei 1872 in Leuven met Adèle Françoise Adolphine Marie van den Hove. Adèle was een welstellende dame. Ze erfde van haar suikeroom, Jean Dieudonné Hermans, heel wat bezittingen, waaronder het landhuis dat hij tussen 1810 en 1840 in Herk bouwde. Hij maakte als boomkweker van zijn domein een mooi park met speciale bomen. Adèle woonde voor haar huwelijk in Leuven maar kwam regelmatig naar het buitenverblijf 'Het Hof' in het centrum. Na hun huwelijk gingen Adèle en François de Pierpont in het landhuis wonen.

François nam de kwekerij over. Hij kocht gronden bij om het goed te vergroten en er een mooi Engels park van te maken. Op aanraden van Constant Soiron, voor wie er in Herk nog regelmatig een eucharistieviering opgedragen wordt, startte hij er een wissenuitbating. François schakelde heel wat personeel in. Van overal kwam men om wissens te kopen die via het station in Schulen met de trein vooral naar de Vlaanders vervoerd werden.

François en Adèle kregen negen kinderen maar het dochtertje Adrienne stierf toen ze vier maanden oud was. Het was een warm nest. De kinderen konden in het gras en in het bos spelen. Ze voeren met een bootje op de vijver en gingen wandelen. Ook de kinderen van het dorp kwamen er spelen. Moeder Adèle was heel zorgzaam en bezorgd. Ze was een weldoenster voor het volk. Ze stond altijd klaar om te helpen bijvoorbeeld om wonden te verzorgen, zalfjes aan te brengen, brieven te schrijven voor ongeletterden, een bril te bezorgen aan slechtienden of kleren te

maken voor de toneelvereniging. Als het gezin naar de kerk wilde gaan, konden ze een voetpad (Kerkbaan) volgen tot aan de huidige Garage Paesmans. Het herkenningspunt was een boom die gesnoeid was als een paraplu.

Van de acht kinderen werden er drie missionaris, één slotzuster, twee bleven ongehuwd en twee zonen stichtten een gezin. Eén van de zonen trouwde in ◀ Sint-Kruis (Brugge) met een voorname familie die in een grote villa woonde. ▼De familie bezat op de Stevoortweg een schoolgebouw dat ook als feestzaal kon gebruikt worden. De familie stelde het gebouw graag ter beschikking van de bevolking. Het gebouw was gekend onder verschillende namen: 'zaal Van de Hove' (naar de familie die het bouwde), 'feestzaal van Mr. de Pierpont' en 'Toneelkring onder ons' zoals op een foto terug te vinden is. Nagenoeg het hele culturele leven van Herk speelde zich er af: er was een harmonie, een toneelvereniging, er werden spreekbeurten gegeven, ...

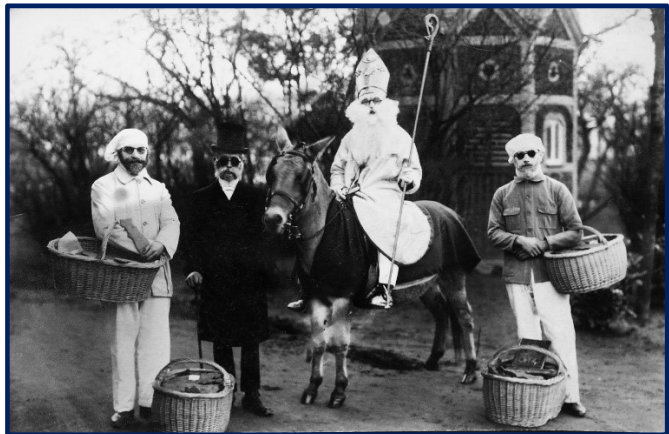
Het huis in Herk bleek erg schamel in vergelijking met de grote villa in Sint-Kruis-Brugge. Daarom bouwde François in 1903 torens en een veranda aan het huis. Vanuit de veranda kon je hele park tot in de Beukendreef zien.

François, zelf niet van adel, gedroeg zich als een kasteelheer. Hij kocht en verkocht gronden. Hij verhuurde gronden en trok de huur persoonlijk op. Zijn personeel mocht wat grond huren om te verbouwen als moestuin. Voorwaarde was wel dat ze stipt kwamen werken. Hij was goed voor zijn personeel. Maar betalen was veel minder. Zo vertelde werknemer Franske Fourier dat hij mee

mocht gaan bij de jacht. Ze trokken de velden in en namen hun boterhammen mee. Hij droeg de tas met het geschoten wild. Hij vond zijn baas een heel goede man. François bouwde in de Harlaz zelfs speciaal voor zijn personeel een schuilhut. Tijdens de Eerste Wereldoorlog stelde François stukjes grond ter beschikking van vluchtelingen uit Wervik. Om een bezigheid te hebben mochten ze er hun eigen groenten kweken. François was veel uithuizig. Hij kende de weg naar drankgelegenheden goed.

François kocht een Roemeense ezel van Duitse soldaten. Er was niets mee aan te vangen, maar toch hebben ze hem kunnen opleten tot een volwaardige Herkse burger. Hij speelde zijn rol voor de familie en het verenigingsleven.

Op 17 januari 1932 overleed François de Pierpont in zijn kasteel. Bij zijn overlijden werd het volgende geschreven: *“De Heer Franz de Pierpont was een rechtschapen edelman, begaafd met vele deugden en oprechte christelijke principes. Bijgestaan door zijne voorbeeldige, diepgodsdienstige gade, besteedde hij bijzondere zorgen aan de opvoeding zijner acht kinderen, waarvan er dan ook vier zich aan den dienst van God toewijdden. Edelmoedig stond hij zijne kinderen af aan den Heer, en edelmoedig bracht hij Hem ook het offer van zijn zoon, Ulric de Pierpont, die als kapitein op het eereveld viel. Vol verlangen zag hij uit naar de nabijzijnde zestigste verjaring van zijn huwelijk, om alsdan zijne kinderen rond zich vereenigd te zien. De Heer heeft er anders over beschikt, slechts een zijner zonen-missionnarissen mocht den troost genieten zijn ouden beminden vader weer te zien en hem zijne laatste levensdagen troost en opbeuring te geven.”*

Je vindt zijn grafsteen op het kerkhof van Herk-de-Stad. Zijn echtgenote Adèle overleed op 15 januari 1935.

Samenstelling, (foto)archief: Jos Leemans